

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.
 Numer poranny wychodzi codziennie prócz niedziel i dni świątecznych. — Numer popołudniowy wychodzi oprócz niedziel i świąt.

PRENUMERATA WYNOŚI:

	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
z dostawą pocztową	38	19	9	3
z dostawą pocztową	42	21	10	3
z dostawą pocztową	46	23	11	3
z dostawą pocztową	48	24	12	3

Prenumeratę i ogłoszenia (inzeraty) nprasa się nadsyłać wprost do Administracji „Nowej Reformy“ w Krakowie. Nr. rach. poczt. Kasy Oszczędz. 857.484.

Redakcja: ul. Jagiellońska 10. Administracja: ul. św. Anny 3. — Telefon Redakcji i Administracji Nr 41, dla rozmów zamiejscowych 1572. — Reklamistów nadsyłanych Redakcja nie swraca. We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halercy; w Biurze dzienników A. Olszewskiego ul. Mała Kilińskiego 2 i w Biurze Pichna, ul. Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

Zamiejscowa: Administracja „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; miejscowa: Administracja „Nowej Reformy“ — Główna trafik w Ryńku. — Agencja J. Hopcusa i A. Salomonowicz, ul. Sławkowska 2. — Handel St. Karlińskiego, Sukiennice. — Biuro dzienników M. Hupczyka, ul. Wileńska.

Zamiejscowa prenumeratę i ogłoszenia (inzeraty) przyjmują: we Lwowie Biuro dzienników: A. Buchstab, ul. Karola Ludwika 1. — S. Sokolowski, Pałac Haasmana 9. — W Przemysłu Krug. — W Jarosławiu A. Amster. — W Tarnobrzegu M. Rookach. — W Wiedniu: Hermann Goldschmid (sprzedawca pojedynczych numerów), i Wolzello 6. — M. Dukas Nachf., Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtu, Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — E. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymburdze). — E. Schalek (Wolzele). — W Paryżu Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur, Rue Rongmont 14.

Głoszenia (inzeraty) przyjmują Administracja „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnym piętrem po 6 halercy, za każdy następny raz po 15 h. — Nadsyłane po 60 h. od wiersza za każdy raz.

Głosy publiczne po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, akomplikowany, pierwszy raz 40 hal.

Załączniki do „Nowej Reformy“ (przeglądy, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmują się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

Dom Polski w Ostrawie Morawskiej zagrożony!

Otrzymujemy następującą korespondencję:
 Ostrawa Morawska, 23 marca.
 Polakom, mieszkającym w ostrawskim zagłębiu węglowym zagraża poważny cios, bo utrata Domu polskiego w Morawskiej Ostrawie, wystawionego obecnie na licytację przez czeski browar akcyjny, który przed laty pożyczony na ten dom 40.000 koron, zastrzegając sobie wyłączność dla swego piwa w restauracji Domu polskiego — dobry procent od kapitału.

Browar czeski wypowiedział teraz całą pożyczkę, a kiedy dyrekcja Domu polskiego spłacić jej nie miała z czego, kazał Dom polski oświadczyć, aby go puścić na licytację, a jak sam dyrektor browaru przyznał, w ostateczności (!) kupić Dom polski i zamienić na knajpę.

W ostatniej chwili udało się prezesowi Domu polskiego, postawi Wroblowi, uzyskać od browaru chwilowe wstrzymanie kroków licytacyjnych. Dr Wrobel wypłacił browarowi 1000 koron a conto i przyobiecał, że sprawa długu zostanie uregulowana, my jednak wiemy, że od przyrzeczenia do wykonania droga zbyt daleka i wprost nie wierzymy, aby Dr Wrobel potrafił zebrać na Dom polski w krótkim czasie 40 tysięcy! To też zaniepokojenie o Dom polski zupełnie nie nastąpiło, a niebezpieczeństwo nie zmalało. Jedynym ratunkiem dla Domu polskiego widzimy w objęciu go przez Zarząd główny T. S. L.

Projekt taki istnieje od roku, ale jego wykonaniu stoi na przeszkodzie wysokość długów ciążących na Domu, które T. S. L. musiałoby przejąć na siebie.

Zarząd główny T. S. L. zajmował się wielokrotnie tą sprawą i w rezultacie doszedł do tego, że Dom polski przejąć może w cenie K. 150.000, ale ponad tę kwotę pójść nie jest w stanie; tymczasem długi Domu polskiego przewyższają kwotę 150.000 K. o sumę udziałów członków Domu polskiego, kwoty t. zw. komitetu ratunkowego i pretenzje dwóch prywatnych wierzycieli: dra Knapczyka i dra Glasera. — Z chwilą umorzenia tych pretenzji, Dom polski przejdzie na rzecz T. S. L. i będzie uratowany.

Należy więc dokończyć wszelkich starań, aby umożliwić przejęcie Domu na rzecz T. S. L., co stać się może, gdy udziałowcy zrzekną się swych udziałów, a społeczeństwo popieszy się z szybką pomocą, aby zebrać kwotę około 13.000 koron na spłatę pretenzji dra Knapczyka i dra Glasera. Komitet ratunkowy z prof. Bujwidem na czele swoje pretenzje w kwocie 37.000 K. już darował.

Utrata Domu polskiego w Morawskiej Ostrawie byłaby ciężkim ciosem dla życia narodowego na kresach i prócz hańby, przyniosłaby w rezultacie upadek tego życia i upadek polskiego szkolnictwa na Morawach, bo w Domu polskim mieści się szkoła polska T. S. L. i ma w nim nie tylko siedzibę, ale i moralne silne oparcie.

Na wiadomość o grożącej Domowi sprzedaży przez licytację, w całym zagłębiu zapanowało silne zaniepokojenie. Na poniedziałek, 25 b. m. wszystkie polskie stowarzyszenia zwołują w Domu polskim wielki wiec, celem ratunku Domu. Na wiec przybędą posłowie polscy z Wiednia i reprezentanci zarządu Głównego. Na wiecu tym nie tylko omówione, ale i zatwierdzone muszą być sprawy Domu polskiego i szkolnictwa polskiego na Morawach, o ile pod względem narodowym nie mamy doznać poważnej straty.

Sprawa szkolnictwa polskiego na Morawach łączy się ściśle z sprawą Domu polskiego, bo powodzenie pierwszej zależy od utrzymania i ratunku drugiego.

Ktokolwiek przybyć może na wiec, niechaj przybędzie! I ani niechaj rzucić groźbę ofiarną na te placówki kresowe. Nie można uwierzyć, aby społeczeństwo polskie pozwoliło na upadek Domu polskiego w Morawskiej Ostrawie, zwłaszcza, że o ten Dom opiera się szkoła polska i w ogóle poczucie narodowe kilkuset tysięcy emigrantów polskich, szukających w zagłębiu ostrawskim środków do życia. Utrzymanie tych tysięcy Polaków przy żywym pniu narodowym jest żywotnym zadaniem naszej polityki samozachowawczej.

Jak nas informują, w ostatniej chwili na pokrycie zobowiązań Domu polskiego wpłynęła do dyrekcji Domu kwota 200 K, ofiarowana przez hr. Potocką z Krzeszowic.

sprawie Starucha, który czyni ciągłe wykrzykniki, tak że wiceprez. Pernerstorfer przywołuje go do porządku. Petrycki oświadcza, że sprawę tę poruszy w drodze zapytania do prezydenta. Poseł Markow omawiał sprawę nadużyć wyborczych w Galicji.

Wiceprez. Pernerstorfer konstatuje, że wywody p. Markowa zupełnie nie odnoszą się do wyboru p. Kolischera i p. Markow nie przemawiał do rzeczy.

Po wywodzie końcowym ref. Germana wybór dra Kolischera uznano za ważny. Toż samo według referatu pos. Germana ogłoszono wybór dra Leo, a według referatu dra Liebermana wybór dra Marka i Daszyńskiego.

Nastąpiły sprawozdania komisji nietykalności. Izba zgodnie z wnioskami komisji nie przychyliła się do żądania sądu okręgowego w Brzeżanach o wydanie pos. Starucha. Natomiast przychyliła się do żądania sądu powiatowego w Stanisławowie co do wydania pos. Baczyńskiego o obrazę czci.

Reforma podatku domowego.

Pos. Adolf Gross referował następnie o przedłożeniu rządowemu w sprawie postanowień przejściowych dla podatku domowego w miejscowościach położonych z Krakowem.

Pos. Rosner wskazuje, że w gminach przyłączonych do Krakowa mieszka wiele ludności włościańskiej. Mowca stawia wniosek dodatkowy w sprawie ulg podatkowych dla tych budynków, które w czasie połączenia z Krakowem już stały i z końcem roku 1919 podlegają podatkowi domowo-klasowemu.

Projekt ustawy z dodatkami pos. Rosnera, do którego przyłączył się referent, przyjęto w II i III czytaniu.

Dalsze obrady.

Następnie Izba przyjęła w II i III czytaniu na podstawie referatu pos. Steinhansa ustawę o prawie budowania domów na obcym gruncie. Prawo to gasnie po upływie 80 lat. Właściciel gruntu (gmina, kraj i stowarzyszenia) otrzymują za używanie gruntu czynsz. Na domy tego rodzaju może być zaciągana pożyczka hipoteczna. — Ustawa ta ma doniosłe znaczenie i przyniesie ulgi w kwestii drożyzny mieszkań.

Między wniesionymi wnioskami znajduje się wniosek pos. Galla, dotyczący zmiany § 46 ust. kwatrukowej z 11 czerwca 1879 r. Paragraf ten oznacza wynagrodzenie dla przejściowego kwatrukarza oficerów. Wniosek proponuje zmiany w kierunku podwyższenia wynagrodzenia, które absolutnie nie odpowiada dzisiejszym stosunkom.

Interpelację zgłosił pos. Gall w sprawie wydalania żydów galicyjskich z Węgier.

Następne posiedzenie we wtorek o godz. 11 przed południem. Na porządku dziennym (po trzech drobniejszych przedłożeniach) jako czwarty punkt: pierwsze czytanie ustawy o drogach wodnych.

Z komisji prasowej.

Wiedeń. Komisja prasowa uchwaliła, aby rząd do 8 dni po ukończeniu ankiety prasowej zajął stanowisko wobec projektu ustawy prasowej. Postanowiono też ankiety więcej nie rozszerzać.

Konferencja czesko-niemiecka.

Wiedeń. „Slavische Koresp.“ donosi: Wczoraj przed południem odbyła się konferencja w sprawie konkretnych szczegółów co do uregulowania kwestii językowej przy sądach krajowych w Czechach. W obradach brali udział: minister Heinold, namiestnik ks. Thun, posłowie Kramarz, Koerner, Urban i Roller.

Z Koła polskiego.

Wiedeń, 23 marca.
 Na wczorajszym posiedzeniu po zakończeniu dyskusji nad I. czytaniem przedłożenia kanalego, w którym w dalszym ciągu zabierali głos p. Kozłowski, Angerman, Kolischer i Buzek, zapadła na wniosek dra Kozłowskiego następująca uchwała:

Koło polskie uprasza prezydium, aby przed rozpoczęciem obrad komisji wodnej, złożyć sprawę z rokowań z rządem i stronnikami w sprawie kanonów i regulacji rzek.

Głosowanie nad rezolucjami Koła odracza. Imieniem Koła przemawiać będzie w Izbie jako pierwszy mowca prezes dr Leo, a na dalszych mowców wyznaczono p. Kędziora, Kozłowskiego, Rosnera, Löwensteina i Angermana.

Rusini przeciw kanalom.

Wiedeń. Klub ruski odbył wczoraj naradę w sprawie budowy dróg wodnych. Uchwalono jak najostrożniej walczyć o nowelę do ustawy kanalowej.

Z Sejmu pruskiego.

Berlin, 23 marca.
 W Sejmie pruskim kontynuowano dyskusję nad budżetem wyznaczą. Przy ustępie „Elementarne szkolnictwo“ p. Kurzawski podniósł, że zupełne wykluczenie polskiej mowy macierzystej z przedmiotów nauki i zaprowadzenie języka niemieckiego przy nauce religii jest bolesną raną, która zadana polskiemu narodowi i która się nigdy nie zagoi. Jeżeli rząd pruski postawił sobie za zadanie, jakich należy użyć środków, aby spokojną ludność polską aż do

głębi poruszyć, to najgłęboczej żądaniem stanu nie mogłoby do tego znaleźć lepszego środka, jak obecnie istniejący system szkolny, który naród odczuwa jako pogwałcenie naturalnych praw i zamach na wolne wykonywanie religii. Obecny stan stoi w prostym przeciwstwie do zarządzenia ministerjalnego z roku 1873, według którego tylko na najwyższym stopniu język niemiecki miał być wykładowym dla religii. Teraz karze się nauczyciela, jeżeli posługuje się dziś przy nauce religii w szkole ludowej pomocniczo językiem polskim. Wobec notorycznego braku nauczycieli musi u nas każdy nauczyciel uczyć religii. — I tak uczył także religii nauczyciel, który zmuszał dzieci do jedzenia w piątek mięsa. Niema nie dziwnego, że zwiększa się u dzieci i młodzieży. Młodzież nie bierze więcej udziału w nabożeństwach i nie troszczy się o kościół, a liczne są też wypadki nieobyczajności. Polkę, która chciała dzieci swe ochronić przed niebezpieczeństwem ulicy i przy sobie je umieszczać, została jak zbrodniarka na policję sprowadzona i trzymana przez trzy dni i trzy noce bez decyzji sądowej. (Głosy u Polaków: Słuchajcie, słuchajcie). Ewangelicki okręgowy inspektor szkolny sprawił, że nauczycielom katolickim odebrano „dodatek wschodni“. — Jak można pozwolić na tyranizowanie w ten sposób katolickich nauczycieli! (Oklaski u Polaków).

Cesarz Wilhelm w Wiedniu.

Wiedeń. Arcyksi. Leopold Salwator przyjmie w zastępstwie cesarza na dworcu cesarza niemieckiego.

Berlin, 23 marca.

Cesarz wraz z księciem Augustem Wilhelmem i księżką, oraz ks. Wiktorją Ludwiką wczoraj wieczorem o godz. pół do 7 odjechali pociągiem dworskim do Wiednia.

Wenecja. Cesarz Wilhelm przybędzie tu w niedzielę rano i będzie na dworcu oczekiwał przybycia króla włoskiego.

Spadek kursów giełdowych.

Wiedeń, 23 marca.
 W związku z pogłoskami, że generalny sekretarz Banku austro-węgierskiego Pranger miał oświadczyć, że zamierza zwołać konferencję wszystkich wielkich banków, obiegają wczoraj pogłoski o dalszym ograniczeniu kredytu węgierskiego. Z tego powodu panowało wczoraj na giełdzie słabe uspośobienie, które spowodowało małą zniżkę prawie wszystkich kursów, mimo że międzynarodowa sytuacja polityczna i strajkowa w państwach wczoraj znacznie się poprawiła.

Na tutejszej giełdzie zbożowej nastąpił spadek kursów zbożowych. Od początku b. m. spadły kursy pszenicy za kwiecień o 50 hal., za październik o 30 hal., kursa żyta za kwiecień o 80 hal., za październik o 50 hal., a kursa owsa o 30, względnie 15 hal.

Strajk.

Praga, 23 marca.
 Strajk w rewirach węglowych wciąż wczorajszego popołudnia wzmożył się. — Specjalnie w okęgach Gniewin, Duchowców i Bilin. Ogółem strajkuje 6900 ludzi.

Bil o płacy minimalnej.

London. Sądza, że bil o płacy minimalnej będzie do poniedziałku zupełnie zatwierdzony. Dziś ma być ten bil ostatecznie zatwierdzony w Izbie gmin wraz z poprawką, postawioną przez partję robotniczą, ustanawiającą płacę minimalną na 5 szylingów dla dorosłych, a 2 szylingów dla chłopców. W Izbie lordów bil ma być zatwierdzony w poniedziałek. W tym samym dniu nastąpi sankcja, tak, że strajk może za kilka dni być ukończony.

W Izbie gmin w dalszej specjalnej dyskusji nad przedłożeniem o płacach minimalnych oświadczył premier, że rokowania między zastępcami pracodawców i górników znova w poniedziałek zostaną podjęte, poczem dalsze obrady odroczono.

London, 23 marca.

Górnicy północnej Walii zadowoleni są z dyskusji w parlamencie i godzą się z myślą podjęcia pracy w poniedziałek. Pewne niezadowolenie wywołuje szybkie wyczerpanie funduszu strajkowego. Pewne oznaki przemawiają za tem, że górnicy kilku kopalń zerwają stosunki ze związkami.

Nędza wśród strajkujących.

London. W okęgach objętych strajkiem panuje straszna nędza i głód. — W wielu miastach przyszło do walki między kobietami i dziećmi a członkami komisji, rozdających żywność. W wielu miastach Walii zabrawano piekarnie.

Skazanie dziennikarza.

London. Dziennikarz Guys Bowman został skazany na 9 miesięcy więzienia, a dwóch drukarzy braci Boock na 6 miesięcy za to, że w swej gazecie ogłosili list do żołnierzy angielskich z wezwaniem, aby nie strzelali do strajkujących, choćby im kazano.

Miny w Dardanelach.

(Telegr. „N. Reformy“).
 Medyolan, 23 marca.
 „Corriere de la Sera“ donosi z Konstantynopola: W Dardanelach położono już pierwsze miny. Obawiać się należy katastrof z kursującymi tam okrętami handlowymi.

Katastrofy.

Lipsk, 23 marca.
 W Klein Tschocher zawałilo się wskutek silnego wichru rusztowanie przy budynku, które pogrzebało 10 robotników. Wydobyto 6 rannych, z tych 2 ciężko.

Lipsk, 23 marca.
 W okolicy wydarzyła się wczoraj druga katastrofa. W Egeisdorf zawałilo się budyneczko przbudowywane, przyczem 8 robotników zostało zasypanych, z tych wydobyto jednego trupa, a resztę rannych, z tych 3 ciężko.

O losach dotkniętych katastrofą w kopalni Mc. Curtin (Arcanzas) nadeszły dalej następujące informacje:
 London. Według „Daily Tel.“, wśród dotkniętych katastrofą w kopalni w Mc. Curtin w Oklahamie są przeważnie Niemcy, Polacy i Węgrzy.

Mc. Curtin, 23 marca.
 Z 116 zamkniętych górników dotąd wyratowano 26; zwłok wydobyto 81.

Pożar benzyny.

(Informacje „N. Reformy“).
 Lwów, 22 marca.
 Donoszą tutaj z Drohobycza: Sytuacja przedstawia się obecnie znacznie spokojniej, niż wczoraj rano. Dwa pomniejszych zbiorniki, napełnione benzyną, mieszczące po 150 wagonów, skończyły się już palić; trzeci zbiornik największy, obejmujący 300 wagonów benzyny, spokojnie się dalej wypala. Wiatr niezmiennie, wskutek czego niebezpieczeństwo obywateli nie zagraża. Pożar przedstawia widok majestatyczny. Od dąbny pożarnej bije jasność nad miastem całem.

Akcja ratunkowa jest niezmiernie sprężysta. Zawładzając ją należą dyrektorom: dr. Platowa i inżynierowi Traczykowi, tudzież inżynierowi Stankowi. Przy pomocy robotników obywatelskich zdołali pożar, który mógł spowodować nie dającą się w skutkach przewidzieć katastrofę, zlokalizować. Zaraz z rana przybył na miejsce wypadku komisarz starostwa dr. Dziukowski i utrzymuje przy pomocy żandarmerji porządek. Rozstawiono dookoła straż nie dopuszczając nikogo do miejsca wypadku.

Szkody dziś nie da się jeszcze dokładnie określić. Wagonów benzyny spłonęło około 600, a każdy wagon przedstawia wartość mniej więcej 2000 koron. Szkoły w zbiornikach mogą wynosić 40 do 50.000 koron, zresztą, zdaje się, nie będą one zupełnie zniszczone tak, że po czasie i naprawie będzie można je znytkować. Szkody są asekurowane.

Z ludzi szczęśliwym trafem nikt nie został uszkodzony. Nawet z robotników, biorących udział w akcji ratunkowej, nikt się nie porządził, pomimo że z ognia wyciągali drzewo. Wczoraj po południu między godz. 5 a 7 padał deszcz, co pomogło gaszeniu.

Przyczyna pożaru nie wyjaśniona. Trudno przypuścić, aby wchodziło tu w grę podpalenie. — Raczej pożar przypisałoby należało zbytniemu nagromadzeniu się gazów, a wytworzone wewnątrz gorąco mogło spowodować eksplozję.

Drohobycz, 22 marca.

W południe był stan następujący: Obecnie do paliła się trzeci zbiornik. Pożar zlokalizowany. Ogólna szkoda ubezpieczona wynosi 500.000 K. Spłonęło mianowicie 300 wagonów nauty wartości 210.000 K., 200 wagonów benzyny wartości 200.000 K. i 3 zbiorniki wartości 90.000 K. Szkoda dlatego okazała się mniejszą od podanych wczoraj obliczeń, ponieważ wypompowano do dalszych zbiorników znaczną część ropy ze zbiorników, zagrożonych pożarem. Nieszczęśliwy wypadek podczas pożaru nie było.

Koncert Elsy Bland.

Dawno już sala starego teatru nie słyszała głosu tak ślicznego i śpiewa tak wyłącznie „scenicznego“. Estrada koncertowa ma swoje prawa nieodwołalne, którym podlegać musi każdy wykonawca, bo inaczej nawet przy najlepszych kwalifikacjach artystycznych nie stworzy się kontakt między publicznością i artystą, zamiast spodziewanego entuzjazmu, zostanie zakłopotana bezradność rąk, nie wiedzących czy klaskać, czy się dyskretnie powstrzymać. Tak było i wczoraj. P. Elsa Bland, śpiewaczka nadwornej opery we Wiedniu, imponować może siłą i blaskiem głosu, zwłaszcza nut górnych, może przejmować słuchaczy grozą, czy potęgą, czy nawet akcentami lirycznymi, ale śpiew jej bezwarunkowo potrzebuje oprawy dekoracyjnej, kostiumu, ruchów, póz i tła orkiestralnego akompaniamenta, bo wtedy wyjdzie rzeczywista piękność głosu, wielkie tony wyrzucane z pędem kult armatniej i jej wstrząsająca siła nabiorą artystycznej racji i w uszach słuchacza zagołdnieją, deklamacja cokolwiek na estradzie przygmatowa, słomkaca znajdą w akcji scenicznej wyraz twarzy objętoj: wobec bliskich krzeszeł widza w ramach sceny przy pomocy kostiumu i charakterystyki nabierze plastyki i ogólna suma wrażeń będzie chyba bardzo dodatnia.

Malo jest śpiewaczek scenicznych takich, jak Cabler, które w estradzie osiągają poziom artystycznego wykonania równy efektowi do sceny, — dlatego p. Bland nie można szarżować warunków

na dobrą śpiewaczkę, owsem jej zasoby wokalne, technika śpiewu i muzyczność każą ją cenić wysoko i podziwiać, ale nie widać wczoraj u słuchaczy przejęcia się gorącym produkcyą. — Z programu dość krótkiego najlepiej podobała się niewymieniona w programie „Margarethe am Spinnrad“ Schuberta.

Akompaniował p. Rosenblum na ogół poprawnie (technicznie wyborne), ale często ortyngujący się za późno ze zmianą tempa artystki i dający czasem forte tam, gdzie śpiew był piano i na odwrót. Do jawnego zderzenia się nie przyszło, ale zdawało się, że coś grozi podobnego. B. W.

Epidemia czarnej ospy.

Kraków, 23 marca.
 Przed kilku dniami zmarł w Prądniku Czerwonym na czarną ospę chłopak nazwiskiem Wojciechowski. Ponieważ był to wypadek zupełnie osobobny, nie zachodziła potrzeba zarządzenia środków, które się stosuje przy epidemii. W jakiś czas później zachorowała dziewczynka, a rodzice z nieświadomości, jaka była przyczyna choroby, nie zawiadomili o tym wypadku odpowiednich władz. Od tygodnia zaś grasuje epidemia czarnej ospy w całym Prądniku Czerwonym, a nadto w mieszkającym się tam zakładzie p. Żurawskiej, gdzie do dziś zachorowało 15 sierót, z których jedna już umarła.

Zawiadomione o tem starostwo krakowski wydelegowało komisję sanitarną, która poczyniła odpowiednie zarządzenia. Przedewszystkiem izolowano zakład p. Żurawskiej i otoczono go strażą, aby uniemożliwić ewentualne przeniesienie zarazy. Względem chorych zastosowano energiczne zabiegi lekarskie.

W akcyi tej był pomocny komisji sanitarny starosta urzęd zdrowia miasta Krakowa, który ze swej strony na granicy Krakowa i Prądnika Czerwonego zarządził dezynfekcyę wszystkich domów, tudzież ich rewiżycę, aby nie stałono ewentualnie jakiego wypadku.

Nadto wydelegowano z miejskiego urzędu zdrowia kilku lekarzy, którzy przeprowadzili w tych domach szczepienie wszystkich osób. Szczepiono również dzieci, leżące w szpitalu św. Ludwika, a nadto dzieci dwóch szkół ludowych, znajdujących się w tej stronie.

Skutkiem wybuchu epidemii przyspieszył fizyka krakowski szczepienie dzieci o jeden miesiąc, tak, że szczepienie ogólne w szkołach krakowskich rozpocznie się już 15 kwietnia.

Fizyka wzywa wszystkie osoby starsze, aby celem uniknięcia zarazy, zgłaszały się do szczepienia.

Czarna ospa, grasująca obecnie w Prądniku Czerwonym, została prawdopodobnie przywieziona z Królestwa Polskiego, gdzie od kilku tygodni, zwłaszcza w okolicach nadgranicznych szerzy się z nadzwyczajną siłą. Właściciele tamtejsi przybywający na targi do Krakowa we wtorki i piątki, zatrzymują się zwykle dłuższy czas w karczmach w Prądniku Czerwonym a stykając się tam z mieszkańcami Prądnika, przeniesli zarazę.

Fakt rozszerzenia się epidemii w powiecie krakowskim powinien przyczynić się do przyspieszenia budowy pawilonów zakaźnych w Krakowie.

Krajowy Związek turystyczny

Kraków, 23 marca.
 Leży przed nami sprawozdanie „Krajowego Związku turystycznego“, którego walne zgromadzenie odbędzie się dzisiaj w sali posiedzeń Izby handlowej o godz. 4 po południu. Sprawozdanie wykazuje, że Związek liczy obecnie 300 członków. Jest to liczba bardzo mała, skoro się wzywa, że podobne Towarzystwo w Szwecji liczy 60.000 a w Danii 80.000 członków.

Z działalności Związku w roku ubiegłym podniósł przedewszystkiem należy, że wydane zostały pięknie ilustrowane przewodniki: po Lwowie polski, po Krakowie polski, niemiecki i angielski, po Zakopanem polski i niemiecki. W druku znajdują się przewodniki po Lwowie niemiecki i francuski, po Krakowie francuski i po Zakopanem francuski. Również przygotowano do druku tekst angielski przewodników po Lwowie i Zakopanem. Oprócz tego znajduje się w przygotowaniu obszerny przewodnik po wschodniej Galicji i pierwszy ogólny przewodnik po kraju. Na koszt wydanych przewodników dotychczas poszło 30.260 K 62 hal. Ponieważ tylko na pokrycie jednej trzeciej części tych kosztów może Związek liczyć ze strony ministerstwa robót publicznych, poważna przeto kwota przeszło 20.000 K musi być z własnych funduszy pokryta, czego następstwem jest konieczność rozdzielania jej przynajmniej na lat dwa, w którym to czasie wydawnictwo w całości będzie gotowe.

W sprawie zagranicznej reklamy, przeznaczony za ocean, porozumiał się wydział z dyrekcją austriackiego Lloyd, która „dla personalu swych statków urządziła specjalne kursa dla udzielania podróży wyjaśnień i objęła programem kursów również informacyę, dotyczącą Galicji.

Reklama naszego kraju podjęwowana była w roku ubiegłym w dalszym ciągu za pomocą skryptykonu przez Związek turystyczny w Wiedniu, któremu wydział dostarczył: kilku serji widoków miast, zdrojowisk, gór, ruin i t. d.

Przesłane „Przewodniki“ Związku do wszystkich Związków i Towarzystw turystycznych

w Austrii i za granicą zostały przyjęte jako materiał reklamowy bardzo chętnie. Pewną ich część przesłano również na wystawę higieniczną w Dreźnie.

Wydział, pragnąc urozmaicienia materiału reklamowego, postanowił wydać w roku przyszłym widokówki charakterystycznych zabytków i zabytków w Galicyi. Komisja wydawnicza wydziału, złożona z wybitnych znawców przedmiotu, zajęła się zbieraniem materiału fotograficznego i artystycznych widoków oddających przyrodę krajoznawczą od Tarnowa do Nowego Sącza, już zebrala. Prócz widokówek, zamierza wydział wydać album, obejmujący najpiękniejsze widoki z całej Galicyi.

W celu uzyskania materiału z całej Galicyi do „Przedwornika”, odniósł się wydział do namiestnictwa w Lwowie o wydanie rozporządzenia, aby poszczególne starostwa wypełniały odpowiednie kwestyonariusze, nadesłane przez Wydział. Wskutek przychylnego załatwienia podania, starostwa nadsyłają obecnie dobrze i wyczerpująco wypełnione kwestyonariusze i składają przez to pracę Wydziałowi.

Oto w krótkim zarysie praca „Krajowego Związku Turystycznego”, który w wysokim stopniu przyczynia się do jak najszerszego reklamowania Galicyi za granicą i do ułatwienia i udogodnienia wewnętrznego ruchu turystycznego.

Wychodząc z tego założenia, że jedną z najważniejszych spraw, które Związek powinien załatwić, jest poprawa stosunków hotelowych w Galicyi, wydział podjął myśl utworzenia gremium hotelarzy i zajął się ulepszeniem stosunków na tem polu na wzór zagranicy. Petraktyce są w toku i można mieć nadzieję, że doprowadzą do pozytywnych rezultatów. Z tem łączy się sprawa ubezpieczenia pakunków podróży do hotelu zajeżdżających, która to kwestya została poruszona na posiedzeniu konferencji centralnej w Krakowie w roku ubiegłym.

W myśl swego zadania, udziela to biuro Związku informacji co do podróży kolejowych tak w państwie, jak i za granicą, co do mieszkań letnich, zdrojowisk, zwiedzania kraja i poszczególnych okolic.

Z gremialnych wyjazdów, przybyłych do Krakowa, korzystały z usług biura Związku następujące: szkoły wydziałowej męskiej w Lwowie (35 osób) w przejeździe do Pragi, szkoły wydziałowej z Berna (26 osób) dla zwiedzania Krakowa i Wieliczki i wycieczka studentów duńskich pod kierownictwem dyrektora gimnazjum Hartwig-Mollera, rliczona z 28 osób. — Dnia 19 sierpnia i następujących bawiła w Krakowie grupa otomańskich akademikow lasowych.

Dla większej wygody podróżującej publiczności postanowił wydział utworzyć osobne biuro informacyjne na wzór istniejących za granicą, w którym będzie można otrzymywać wszelkie informacje co do połączeń kolejowych, hoteli i pensjonatów.

Zamknięcia rachunkowe wykazują, że ubiegły rok zanika się nadwyżką kasową 2011 K 13 h, pomimo że niektóre pozycje dochodów nie osiągnęły preliminarnej wysokości. — W szczególności wkładki członków były mniejsze od spodziewanych o przeszło 700 K, natomiast strata na prowadzeniu miastowego biura kolejowego, dzięki dogodnemu położeniu biura, zmniejszyła się od przewidywanej o przeszło 1400 K.

Pamiętajmy o składkach na T.S.L.

(na Dar Grunwaldski, Bursy Szkoły, — Ochronki, Dar Trzeciego Maja).—

O poznawaniu tajników przyrody.

Otrzymujemy nast. pismo: „Zbliżająca się wiosna otwiera na oścież przyrodę dla wszystkich, którzy chcą czuć, patrzeć i poznawać. Czyż sami pedagodzy mają się zamykać z uczniami w ciastnych salach szkolnych i z trydem wyczytywać z map i ksiąg to, co wielkimi literami jest wypisane w księdze przyrody? — Byle tylko umieć czytać, orientować się w tej księdze. Głęboko w tej księdze należy się biegać, nucić się obcować w sposób umiejętny z przyrodą, rozproszone usłowania pedagogow scentralizować, zawiązuje się w łonie Koła krakowskiego Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych na mocy uchwały Kola z dnia 3 b. m. sekcya przyrodniczo-geograficzna, stawiająca sobie za cele zapoznawanie się nauczycieli i uczniów z otaczającą ich naturą.

Posiedzenie pierwsze konstytucyjne odbędzie się w poniedziałek 25 b. m. w aulii I szkoły realnej o godzinie 11 rano. Proszeni są nauczyciele: geografi, nauk przyrodniczych, fizyki i matematyki (także nie członkowie Kola). Porządek obrad: 1) Zwązanie. 2) Uchwalenie regulaminu sekcji. 3) Wybór zarządu. 4) Wołoski i interpelacye.

Kronika.

Kraków, sobota 23 marca.

Kalendarzyk kościelny: Wiktoryana i Pełgi m.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 5 min. 39; zachód o godz. 5 m. 55; długość dnia godzin 12 min. 16.

Prognoza stacyi meteorologicznej w Wiedniu: Pochmurno, chwilami opady, nieco ciepło, zachodzący wiatry.

Teatr miejski imienia Słowackiego: „Wielki człowiek do małych interesów“.

Teatr maryonetek (ul. św. Jana 1. 8) przedstawienie o godzinie 5 po południu.

Walne zgromadzenie „Związku turystycznego“ w Isbie handlowej o godz. 4 po południu.

Pogadanka o trudach i kartelach w Czysteln Polskiego Związku niewiast katolickich o godz. 4 po południu.

Posiedzenie krakowskiego Kola Tow. nauuczycieli szkół wyższych i odczyt p. Ramalutowa: „Próby polskiej szkoły nowego typu“ w sali 43 uniwersytetu Jagiellońskiego o godz. 6 wieczorem.

Przedstawienie amatorskie w Restauracji urzędowej o godz. 8 wieczorem.

Wystawa w Towarzystwie sztuk pięknych otwarta od godz. 11 do 4 po południu.

Wystawa przemysłowa w domu Towarzystwa technicznego (ul. Straszewskiego 1. 28).

Wystawa obrazów ogólnego Związku artystów w Powsz. Związku artystów w pałacu Spleksim (Rynek) otwarta od godz. 9 rano do 4 wieczorem (w święta) niedziela od godz. 4 do 6 także przy świetle elektrycznem).

Teatr miejski w Lwowie: po południu „Ere i Psyche“; wieczorem „Sprzedana narzeczona“.

Habilitacya. W uniwersytecie Jagiellońskim habilitował się z języka i literatury sanskrytowej dr Andrzej Gawroński. Dr Andrzej Gawroński przezeleł gimnazjum i pierwsze lata uniwersyteckie w Lwowie, d. który zował się w Lipsku z języków orientalnych. Jest on synem Fr. Rawity-Gawrońskiego a wnukiem T. T. Jeża.

Muzeum narodowe otrzymało jako zapis 5 p. hr. Celiny Potociej akwarel Julja z Kossaka, przedstawiającej jej ojca hr. Wodickiego na koniu w mundurze Krakusów.

„Lwowski maryonetki“ w Krakowie. Zapowiedziane na poniedziałek i wtorek w sali Drobnera dwa gościnne przedstawienia arcywesołej scenki satyrycznej „Lwowski maryonetki“ rozpoczynają się suknalnie o godz. 9 wieczorem. Z rozpoczęciem każdego aktu drzwi na salę będą zamknięte. Wobec niezwykle licznych zamówień z prowincyi, na pierwsze przedstawienie zostanie dostawiony cały szereg miejsc na sali. Ceny biletów: 4, 3, 2 i 1 kor. w sklepie E. Drobnera (Plac Szepepański).

Mianowania w policji. Ze Lwowa telefonują nam: Namiestnik zamianował w etacie dyrekcji policji w Krakowie koncepiistą policyi Kamila Gebhardta komisarzem policji, a praktykantów koncepiowych namiestnictwa dr Rainolda Błachota i Edwarda Wnęka koncepiistami policji.

Klub kupiecki odbędzie się 28 b. m. o godzinie 9 wieczór w lokalu własnym ul. Szewska 1. 9. I p. walne zebranie. Porządek dzienny: 1) Sprawozdanie za rok 1911 i zamknięcie rachunków; 2) Wybory do zarządu; 3) Sprawa kasy zaliczkowej.

W szkole uzupełniającej zawodowej modniarce (mieszczącej się w budynku szkoły wydziałowej im. św. Jadwigi przy ul. Loretalskiej 1. 18) odbędzie się w niedzielę dnia 24 marca 1912 o godz. 10 rano uroczyste zakończenie roku szkolnego, połączone z wystawą prac piómalnych, rysunkowych i wykonanych w szkole kapeluszy damskich.

Samobójstwo zecera. Wczoraj po południu odebrał sobie życie dwoma strzałami z rewolweru zecer Wojciech Peleky. Zazwyczaj pogotowie ratunkowe stwierdziło śmierć. Przewyższa samobójstwa nieznana. — Peleky pozostawił żonę i pięcioro dzieci.

Z kroniki policyjnej. Wczoraj aresztowała policja 27-letnią Zofję Frey za to, iż dwóch włóciła Ozoga i Rękasa upoła w jednym z synków, a następnie jednemu z nich ukradła 166 dolarów, 10 koron i palto. Aresztowano nadto jej siołnika, Wincentego Świątka, który miał pińować rzeczy, pozostawionych przez włóciela na kolei. Świątek wyniósł je z poczekalni a następnie sprzedał. Wartość skradzionych przez niego pakunków wynosiła 250 koron.

Wczoraj znalazła policja na cmentarzu krakowskim w jednym z grobów wielki wał czarnego sukna, w niewielkiej zaś odległości od cmentarza 5 dalszych wałów. Sukno, pochodzące z kradzieży kolejowych, złożone w ekspozyturze policyjnej na dworcu.

O budynek dla arcybiskupstwa ormiańskiego. Ze Lwowa donosi Biuro korespondencyjne: W sprawie wiadomości o rzekomej oddaniu w drodze podarunku starego budynku prokuratoru skarbu we Lwowie ormiańsko-katolickiemu arcybiskupowi we Lwowie ks. Teodorowiczowi dowiadujemy się, że budynek ten, który graniczy z realnością ormiańsko-katolickiej kapituły, po przeniesieniu prokuratoru starbu do nowo budującego się obecnie domu z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia ma być oddany w drodze kupna galicyjskiemu funduszowi religijnemu za cenę szacunkową 130 000 koron, a mianowicie w tym celu, aby w części tego budynku pomieszczeni zostali członkowie ormiańsko-katolickiej kapituły, dla której nie wystarczają zajmowane dotąd lokalności, podczas gdy reszta budynku ma być na korzyść funduszu religijnego przez wynajmowanie odpowiednio wyszkaną.

Rokowania w sprawie tej transakcyi rozpoczęło ministerstwo oświaty jeszcze przed kilku laty. Podróż arcyksięcia. Z Młlesia telegrafują nam: Miasto na przybycie arc. Karola Franciszka Józefa przyzodobione. Naprzeciw na powitanie wyjechali do Jawornika starosta Trzaskowski z prezesem Rady pow. Bzowskiem. Przez miasto przeszedł arcyksiążę pieszko wśród szalowej ludności, której dziękował za przyjęcie. Na granicy powiatu

wielkiego powiatu arcyksięcia starosta Szczerbiński. O godz. 11 1/2 w południe przybył arcyksiążę do Gdowa. Tu na dziedzińcu przed budynkiem planacji, w którym arcyksiążę zamieszkał, oczekiwali go prezes Rady pow. Winter, duchowieństwo, burmistrz, Rada miejska, naczelny władz i różni deputacye. Po obiedzie udał się arcyksiążę do Izdebniaka, gdzie przebywa czasowo arc. Zyta. Na kolacyę powrócił do Gdowa, stąd dziś o godz. 7 1/2 rano wyrusza ze swym szwadronem w dalszą drogę.

Prawo publiczności. „Wiener Zeitung“ ogłasza nadanie prawa publiczności 1—4 kl. prywatn. żeńs. gimnazjum realnego Kongregacyi sióstr św. Rodziny we Lwowie na rok szkolny 1911-12.

Telegramy

z dnia 23 marca.

Ankieta emigracyjna.

Wiedeń. Wczoraj omawiano w ankiecie kwestye, czy projekt ustawy ma się ograniczać do wychodźstwa zamorskiego, czy też tylko do kontynentalnego. Zdania były podzielone, a różnica zapatrywań wystąpiła zwłaszcza przy omawianiu ograniczenia wychodźstwa i w kwestyi przeprowadzenia obowiązkowej czy warunkowej legitymacji wychodźczej. Dr. Landau omawiał warunki i organizacyę żydowskiej emigracyi, przyczem się oświadczył za rozdzieleniem biur wywiadowczych dla emigrantów zamorskich od kontynentalnych. Dla pierwszych miałyby być państw. centralne biuro wywiadowcze przy urzędzie wychodźczym, dla drugich przy ciachach autonomicznych i przy upoważnionych do tego ochronnych organizacyach wychodźczych. Ogólnie podnieśli eksperci życzenie o zaprowadzenie inspektoratów wychodźczych i organów towarzyszących dla okrętów wychodźczych.

Przesilenie na Węgrzech.

Budapeszt. Wątpią, czy hr. Khuen otrzyma w czasie swojego obecnego pobytu w Wiedniu misyę utworzenia gabinetu. Uważają za prawdopodobniejsze, że załatwienie przesilenia odroczone będzie aż po święta.

Demonstracya za reformą wyborczą.

Budapeszt. Policja zezwoliła na zapowiedzianą na niedzielę pochód demonstracyjny na rzecz prawa wyborczego na placu parlamentarnym, zakazano natomiast zgromadzenia ludowego tam zwołanego. Pochód po dojściu do placu ma się rozwiązać. Chorągwie o barwach narodowych są dozwolone, czerwone natomiast zakazane.

Przedłożenie wojskowe w Niemczech.

Berlin. Według informacji „Nord. Allg. Ztg.“, nowe przedłożenie wojskowe zawiera ogólne żądanie pomnożenia stanu czynnego i zapowiada równocześnie podwyższenie żołda. Przedłożenie marynarki ma na celu utworzenie trzeciej czynnej eskadry. Ogólne wyższe zapotrzebowanie dla wojska i marynarki na r. 1912 wynosi 97 000, na 1913 r. 127 000.

Bethmann-Hollweg.

Berlin. „Taegliche Rundschau“ donosi, że cesarz ostatecznie odrzucił prośbę kanclerza Bethmanna Hollwega o dymisyę.

Akoya Włochów.

Perun. Włoska kanonierka bombardowała wybrzeże w odległości kilku mil na północ od Perun.

Przyszęga Sunjatsena.

Londyn. Z Szangaju donoszą, że dr Sunjatsen odbył dziwną ceremonię na grobie założyciela

dynastyi Mingów. Sunjatsen udał się na cmentarz w towarzystwie 15 000 żołnierzy i złożył przysięgę na republikę. Następnie wezwał Sunjatsen wszystkich do posłuszeństwa wobec Juan-szikajia, który wybrany został prezydentem republiki.

Pożar w Tokio.

Londyn. Z Tokio donoszą, że w czasie pożaru w dzielnicy, w której znajdują się przeważnie domy rozpuszty, spłonęło 800 takich domów, zbudowanych przeważnie z drewna. Wiele dziewcząt zginęło w płomieniach. Inne dziewczęta, które uciekły przed ogniem do morza, tam znalazły śmierć.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca: **Michał Konopiński.**

Such przejezdnych.

HOTEL BELVEDERE, ul. Basztowa, 27, w pobliżu dworca kolej. (pokoje od 2 koron. Łazienki, restauracya i kawiarzyna na miejscu); dr Rudolf Pálnar z Pilna, inż. Edmund Brway z Morawskiej Ostrawy, nadpor. Jan Wegerbauer z Przemysla, kap. Wincenty Wodniczka ze Lwowa, Leon Grauer ze Stanisławowa, Wiktor Mezőtowski, Henryk Schweiß z Nowego Sącza, Amelia B. dużyńska z Żofiska (Król. Pol.), Jozef Kun z Wiednia, Herman Gebel z Zafopanega, Staniław Wójcik z Lublina, Rom-n Muryłowicz ze Lwowa, Adolf Tietenbacher z Wieliczki, Jan Wielkoszewski z Turonia, M. B. and z Tarnobrzegu, Franciszek Pienka z Grcsu, S. Bacaner z Reichenberga (Czechy), S. Aueraeb z St. Gallen (Szwajcaryja).

Kursa telegraficzne.

Wiedeń, 23 marca. — Kursa giełdy wiedeńskiej: Lasy a) procentowe: Austro-tyckiego zakładu kredytowego s obł. pro. a r. 1898 3-pro. 302. — Austr. yakiiego zakładu kredy. s obł. pro. s r. 1898 3-pro. 263. — Uregul. Dunaj a 1870 r. 100 str. 6-pro. 308:50. Wgg. Banku hip. po 100 str. 4-pro. 249. — Pożyczka węg. prom. po 100 fr. 2-pro. 110. — b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilica) 5 str. 30. — Zakł. kred. dla h. i p. po 100 str. 4:50. — Ciary str. 40 m. k. 180. — Pożyczka m. Lubiany 20 str. 71. — Czerwonogiego kryza austr. tow. 10 str. 69. — Czerw. kryzys węg. Tow. 5 str. 88:46. Wgg. fund. arcyksięcia Rodolfa 10 str. 75. — Salma 40 str. m. 330. — Turckie oblg. prom. kolej po 400 fr. 143. — Turckie oblg. prom. kolej po 345:26. Lasy kom. m. Wiednia z 1874 roku 805. —

Berlin, 23 marca. — Ankieta bankowa 84:65. Spityas —

Paryż, 23 marca. — Ankieta 3-pro. 93:85. Mąka 35:85.

Wiedeń, 23 marca. — Zamknięcie wczorajszej giełdy popołudniowej notowań: Akcyje Austr. Zakł. kred. 8:50 25, wgg. Zakł. kred. 8:57 50, Anglobanku 3:7 —, Unlonbanku 6:23 50, Linderbanku 3:40 25, Bankverein 6:41 75, Bodeacredit 12 71 Galio. Banku hipotecznego 6:97 —, Akcyje praskiego banku kredy. 7:00 —, Kolei państwowych 7:31 75, kolei północnoe 1:05 75, kolei północnoe 50 —, kolei Cmsr-niowieckiej —, Alpy 9:32 00, Rima Muranyi 7:20 25, Praskiego Tow. kolejnego 2:30 10, Fabryki broni 8:59 —, Akcyje turckie tyt. 3:25 —, Gal. Karp. Tow. naft. 7:20 —, Obl. węg. indemis. —, Renta majowa 89 85, Austr. renta koron. 2:9 80, Węgier. renta koron 29 80, 66-letnie Lisy Tow. kred. ziemsk. 91 40, 4 1/2 Lisy Banku hip. 9: 75, 4 1/2 Lisy Banku hip. 9: 25, 5 1/2 Lisy Banku hip. 1:10 —, 4 1/2 Lisy Banku kraj. 9: 30 10, 4 1/2 Lisy Banku kraj. 9: 25, Gal. Obl. propin. 97 50, 4 1/2 Gal. pożyczki kraj. 18:93 80 85, 4 1/2 Pożyczki m. Lwowa 9:2 —, 4 1/2 pożyczka m. Krakowa 8:9 —, Lasy turckie 143 75, Marki 118 05, Ruble 261 50, Rosyjs. pożyczka 208 50, Suda 7:9 50, Powsz. B. depoz. —, —

Uspokojenie bez celny.

Wiedeń, 23 marca. — Cukier 35:00—35:10, 35:80—26 0. Spokojny. Spityas i natw. niemie. anioce.

Berlin, 23 marca. — (Zamknięcie giełdy). Austrackie kredyty —, —, Austr. kolej państw. —, Disconto 18:1 —, Tow. handlowe 170:25, Lasy turckie 189:75, Włoskie —, —, Noty austr. 84:65, Wiedeń krótki 14:60, Noty rosyjskie 81:65, Nowy Jork —, —, 4 1/2 polsk. lisy zastawne —, —, Ameryk. noty 420:50, 3 1/2, praskie konsolle 81:30, Lombardy 17:30, Reichsbank 139:50, Paackettahrt 139:87, Warszawa krótkie —, —.

Zakład artystyczny-kamienniarzki i budowlany
Józefa Ruleszy
naprzeciw cmentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników i płaskowców, granitu i marmuru. Podejmuję się wykonania grobowców w miejscach i na prowincyi. Telefon 769. 38 67 0

SALON SZTUKI
w salach magazynu fortepianów firmy
B. Gabryelska
Rynek główny 35 (Krzyżstolory).
Dzieła najwybitniejszych malarzy polskich.
W niedzielę i święta zamknięty.
227 Wstęp bezpłatny. 67 0
Sprzedaż także na spłaty do 20miesiący.

Radziwiłłowska 5.
3 pokoje, przedpokój i kuchnia na III piętrze, do wynajęcia zaraz. 2707 a 3
Od 4 koron
Suknie damskie
od 1 kerony
Sukienki dla dzieci
przyjmuje się do roboty. **Grodzka 18**
III p. front. 79 11 0

Na święta
wina francuskie, reńskie i węgierskie, rummy, koniaki, likiery francuskie, holenderskie, krajowe i nalewki własnego wyrobu — poleca
Wojciech Olszowski
Kraków 172 2 0
Mały Rynek, róg ul. Szpitalnej
Cennik wysyła gratis i franco.

O. CZACZKA
FRYZYERKA
przeprowadziła się z ul. Brackiej na
Rynek gł. L. 6 Szara kamienica.
169 8 9

Śliczne pokoje umeblowane
z utrzymaniem na dni, tygodnie i miesiące. Karmelicka 50, III p. 86 32 0

ARTYSTYCZNE
skromne i wytworne
UMEBLOWANIE
Józef Sperling
Kraków, Dumajewskiego 7.
21 57 0

Pokrycie na fortepian
sukienne (kolor bordo) do sprzedania
Ul. Sławkowska 27, I p. 157 7 0
Lekeyj poszukuje kand. nauc. II kursu pod skromnymi warunkami. Zgłoszenia: p. Ritter, dla M., Zwierzynieck. Lelewela 8, II p. 135 10 0

POT
i odpoczenie ciała oraz nieprzyjemną woń z nóg i pach ciała usuwa 528 9 10
„EKSYKANS“
hygieniczny proszek Laboratorium A. Górskiego w Warszawie.
Główny skład w Drogneryi Magistra farm. J. Hanaka i Sp., Kraków, Szewska 5
Cena pudełka wraz z rozpylaczem 1 K.

Mechanoleczniczy i ortopedyczny
Zakład Zanderowski
Kraków, ulica Zybkiewicza 9. Tel. 1396.
Gimnastyka lecznicza i ortopedyczna. — Leczenie gorącym powietrzem. — Mięsień i elektryzowanie. — Wyrób przyrządów ortopedycznych. Aparat Roentgena. — Leczy się garby, skrzywienia kręgosłupa i choroby stawów i kości — artrytyzm, reumatyzm. Otwarty od 9—1 i 4—6. 68 24 0
Dr Merz. Dr Staszewski. Dr Wachtel.

bardzo wielka ilość
ość polepszyła swoje zdrowie
i lekkość utrzymała przez używanie
PIGULEK PRZECZYSZCZAJĄCYCH
D- GAUVIN'A
Leczek popularny od dłuższego czasu, ekono-miczny, łatwy do użycia. Czysta krew, daje a-zastusnować prawie we wszystkich chorobach chronicznych jakoto: liszaje, reumatyzmy, przestazale katary, dreszcze, zakłania, zanik pokarmu u kobiet, gruźlica, osłabienie nerwów, brak apetytu, w-wszelkich zapaleniach, młotocicach, anemii, złem trawieniu i powolnem funkcjonowaniu żołądka.
PIGULEKI GAUVIN'a do nabycia w-wszelkich cichszych aptekach białej PARYŻU
Raubourg Saint-Denis, 147

Okazyja.
Z powodu zwiększenia interesu wysprzedaję wszelkie towary po znacznie niższych cenach tylko przez krótki czas. Handel delikatesów i win pod firmą **E. Schwimmer, Kraków, ulica Floryańska 35.** 2650 4 8

Sluchacz I roku filozofii
(filolog) poszukuje lekcji, najchętniej do łaciny, greki i matematyki za średnie wynagrodzenie. Zgłoszenia: F. O., ul. Długa 76, upp. Basistów. 61 11 0

Modniarka
uzdolniona poszukuje posady w magazynie mód, na wyjazd, lub w miejscu. Zgłoszenia: A. F. 1015 poste restante Kraków. 162 5 0

Pielęgniarka
poleca się Sz. Publiczności. Podejmuje się opieki nad chorymi po domach na doby lub dłuższy czas. Adres: Pielęgniarka, ul. Zwierzyniecka 10, oficyny, I piętro. 130 9 0

Stolarz
naprawia i odzyszcza meble w domach prywatnych. Zgłoszenia Kraków, ul. św. Jana 28, handel mebli. 2784

Zmiana lokalu czytelnicy.
Czytelnia naukowa i beletrystyczna
mieści się obecnie
w Krakowie, ul. św. Jana 1. 6. (Hotel Saski)
i zwiększywszy lokal, poleca najświeższe nowości beletrystyczne-literackie, naukowe, artystyczne w językach: polskim, francuskim, angielskim, niemieckim. Osobny dział dla młodzieży. Na prowincye wysyłka w dogodnych paczkach. Katalog ogólny 1:30 K, beletrystyczny 1:10 K, naukowy 60 h. z przesyłką. 108 29 0

Zakład pogrzebowy „Concordia“
JANA WOLNEGO
Plac Szczęśliwski 1 (dom własny). — Telefon Nr 331.
Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych, oraz sprawowania zwłok ze wszystkich krajów europejskich. 11 64 0
W Krakowie jedyny, który posiada własny wyrób trumien.

Zakład artystyczny-kamienniarzki
BRACI TREMBECKICH
Kraków, ul. Rakowicka 7, tel. 462.
wykonuje grobowce pomniki, tak w miejscach jak na prowincyi, oraz poleca wielki wybór pomników gotowych i płaskowców, marmuru i granitu 43 292 300

Obiady domowe
na świeżem maśle po 1 kor. z 2 dań, na kuchennem po 80 h. Floryańska 31, front, I p. Miesięcznie taniej. 158 8 0

Szkołka freblowska
Teofili Rydlińskiej
przyjmuje dzieci każdego czasu, zapewniając troskliwą opiekę 76 17 0
Ulca Sławkowska 27, I piętro.